

АВТОВІ ФАБРИКИ ЗАПОВІДАЮТЬ ПРАЦЮ

ДІТРОЙТ. (Мішіген). — Генеральна Моторова Корпорація заповіла, що вона прийме впродовж найближчих двох тижнів назад на працю 35,000 робітників та відкличе проголошену в липні знижку їх зарплати.

Федеральний уряд дуже вдоволений з цього зарядження, бо воно зменшить тягар підтримання великого числа робітників допомагати.

ВИКИДАЮТЬ КОМУНІСТІВ З ЮНІІ.

ДІТРОЙТ. — Виконний комітет автомобільної юнії приказав її президентів, Гомерові Мартінові, викинути до 1. листопаду всіх комуністів з свого штабу помічників.

Приказ згадує тепер тих комуністів, що стоять за Лавстона, але загально сподіваються, що Мартин викине теж і прихильників Сталіна.

ЗАКИДАЮТЬ СТАЛІНОВІ БАЖАННЯ ЗНИЩИТИ ФЕДЕРАЦІЮ ПРАЦІ.

ВАШИНГТОН. — Перед конгресовим комітетом для розсліду так званих неамериканських акцій виступав як свідок Джейкоб Споланскі, карний розслідник шерифа повіту Вейн (Дітройту), котрий заявив, що комуністи на приказ Сталіна стараються розвалити Американську Федерацію Праці.

СЕНЗАЦІЙНИЙ КРАДІЖ ПОЛІЦІЙНИХ РЕЕСТРІВ.

БРУКЛИН (Нью Йорк). — Невисліджені справи вкрали з поліційної стації на вулиці Бергена шість поліційних книг із записками про поліційні арешти. Записки відносилися до 7,200 в'язнів.

Цих власне записки потребував Вільям Герланде, комісар реєстрів, що тепер розглядає неправильності у поліційній службі в Брукліні.

З ПРОЦЕСУ ПРОТИ НІМЕЦЬКИХ ШПИГУНІВ.

НЮ ЙОРК. — На процесі проти 3 осіб, обвинувачених федеральною прокуратурою за шпигунство в користь Німеччини, зізнався далі Гінтер Густав Румріх, котрий, поставлений на суд з 3 іншими за цей злочин, признався до вини й став свідком прокуратурі.

Він оповідав, що збирав військові відомості в Америці та передавав їх урядникам німецької військової розвідної служби, що звичайно нібито працювали як нижча служба на німецьких кораблях. Крім військових інформацій його хлібодавці домагалися від нього часто блянкетів на моряцькі паші-порти.

ВИДУКИ ПРОЦЕСУ ПРОТИ ШПИГУНІВ.

БАЛЬБОА (Каналова Смуга). — Арештовані тут за фотографування фортів німці кажуть, що вони робили невинні фотографії з пікніків. Уряд не приймає їх виправдання й думає поставити їх на суд за шпигунство.

Шпигунський процес у Нью Йорку має тут такий наслідок, що американський уряд став дуже обережний при припиненні на працю німців і італійців.

ПРЕЗИДЕНТ ДІСТАЄ ПРОТЕСТИ ПРОТИ ВМІШУВАННЯ В СПРАВИ ПАЛЕСТИНИ.

ВАШИНГТОН. — До Білого Дому наспіли телеграфічні протести від арабських організацій у Передній Азії проти інтервенції американського уряду в справу Палестини по стороні жидів.

Американські урядники департаменту стейту кажуть, що президент певно займе в цій справі те саме становище, яке американський уряд займав здавна.

КОРАБЕЛЬ-ВЕЛИКАН ПРИЧАЛИВ БЕЗ ДОПОМОГИ.

НЮ ЙОРК. — У вівторок прибав до цього порту великанський корабель лінії Кюнард Гвайт Стар „Квін Мері“, везучи 1,602 пасажирів. Через те, що в ньюйоркському порті тепер ведеться страйк робітників портових човнів, капітан корабля мусів причалювати без звичайної помочі портових корабликів. Завдяки великій вправі капітана „Квін Мері“ це йому вдалося без припадку. Знавці мореплавства підносять факт як доказ великого досвіду в кермуванні кораблем.

ЗНАЙШЛИ СПОСІБ ЛІКУВАННЯ МЕНІНГІТУ.

НЮ ЙОРК. — На річному конгресі Американської Колегії Лікарів-Операторів виступив д-р Карл МекКескі, професор медицини в Індіанському університеті, з рефератом про лікування тяжкої недуги менінгіту (запалення мізкових оболонок). Він виказував, що лікування цієї недуги поступило так сильно вперед, що коли давніше недуга майже все кінчалася смертю, нині рятується від 55 до 80% пацієнтів.

„НЕ МИР, АЛЕ ВЕЛИТЕНСЬКЕ НЕЩАСТЯ“.

Радіова світлина, переслана з Лондону, з промови Вінстона Черчілла, бувшого міністра британської флоту, минулої неділі. Так він характеризував акцію Франції й Англії в чеській кризі.

ПАРТІЯ ПРАЦІ ВІДКИДАЄ ПОМІЧ КОМУНІСТІВ.

Американська Партія Праці відкинула поміч Комуністичної Партії для кандидатів, попертих Партією Праці. У цій заяві Партія Праці пішла слідами Демократичної Партії.

НЕ ВИДАЛИ НИЧОГО НА ПРАВИБОРИ.

Сенатор Вагнер і Едвард Корсі, републиканський кандидат на конгресового сенатора з стейту Нью Йорк, подали сенатському комітетові для виборчих витраток звіт за своїх виборчих витраток, що, мовляв, вони не видали на свої правибори ні одного цента.

КАМПАНІЯ ЗА ЗБРОСННЯ.

Уряд Американського Леріону виступив з публічною заявою за збільшення збройних сил Америки; головню повітряної служби. Підчас маневрів коло Форту Брег, Норт Каролайна, пробовано нові 3-цалеві гармати, що стріляли до влучі 12,000 стіп у повітря.

ГРІМ УБИВ ІЗДЦЯ З КОНЕМ.

У Сопакеві, в Сарненщині, вертався кіно з поля додому господар Іван Васюк, літ 50. По дорозі захопила його буря. В одній хвилині грим ударив в іздиця та вбив його на місці з конем.

СОВЕТСЬКІ ГРОМАДЯНИ НЕ ХОЧУТЬ ВЕРТАТИСЯ ДО СССР.

В Манчуку перебуває 7,600 советських громадян. Тепер вони зрештеші советського громадянства, бо не хочуть вертатися до СССР. Усі булиші советські громадяни роблять заходи, щоб дістати громадянство Манчука.

СТРАШНА СМЕРТЬ 66 РОБІТНИКІВ.

У північно-східній Кореї недалеко місцевості Кайнеї обвалилася земля і засипала робітничий барак, у якому згинули 66 робітників. З бараку вдалося втекти ледви трьом робітникам.

ЗАКОН ПРО ПРИГРАНИЧНУ СМУГУ ДІЄ.

У всіх гмінах луцького повіту, які увійшли в приграничну смугу, оголошено вже окремі розпорядки. Особливо звернено увагу на рух населення. У багатьох місцевостях селяни одержали повідомлення про негайне вироблення „доводів особистих“ для кожної особи, що мешкає в даній місцевості. Адміністраційна влада іменувала окремих командантів, поруч солтисів, на кожне село. У більшості випадків командантами призначено особи зпоміж поляків. Від кількох тижнів обов'язує вже розпорядок про потребу дозволу на купівлю й продаж нерухомості, особливо землі на селі.

ВІДКРИТТЯ ІСТОРИЧНИХ ПАМ'ЯТОК У КИЄВІ.

Советська археологічна комісія доконала цікавого відкриття в центрі міста. Археологічна комісія віднайшла рештки старинного Києва XII в. біля вибудованої в останньому часі т. зв. палати уряду советської України, збудованої на місці монастиря св. Михайла. У глибині трьох метрів комісія відкрила останки домів київських ремісників XII в. У руїнах комісія віднайшла 14 скриньок з фарбами, що збереглися дуже добре. Крім того віднайшли горщик з харчами, тому, що велика піч збереглася не знищеною. Знайшли теж велику кількість мідяних хрестів та інших предметів культу з XII в., що їх виробляли київські ремісники.

ЖАХЛИВЕ БІВСТВО ПІД ЖОВКВОЮ.

Селянин Михайло Козакевич з Липини, пов. Жовква, вивів опівночі свою жінку Катерину до городу і вбив її сокирою. Тіло вбитої знайшли рано в городі. Вбивник скривається в околичних лісах. Його шукає поліція. Страшного бівства допустився Козакевич на тлі подружнього непорозуміння.

В КОЖНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ХАТ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

І ДО ТОВЧЕННЯ КАМІННЯ НА ДОРОЗІ ТРЕБА МЕТРИКИ!

У Дрогобищині від довгого часу швендаються різні агітатори організації „ходачкової шляхти“. Одним з таких агітаторів є п. Гріль, звільнений з посади у дрогобицькій повітовій раді. Організатори, як відомо, „обіцяють“ розпарцувати між ходачкову шляхту панські добра та всякі інші благодаті, замовляють для них радіові апарати (за які пізніше прийдеться заплатити), оновлюють „світлиці“ і т. д. До цієї „шляхотської“ організації тягнуть і „хлопа“, якщо його назвище „закінчується на „ський“ або „цький“, а навіть і без таких закінчень. Деякі люди даються втягати до „шляхотської“ організації — по найбільшій частині шкурними мотивами, мовляв: що це мені шкодить, може вдасться щось зискати. Та обіцяв пан кохух, тепле його слово... В одному селі „зорганізовані“ шляхтичі не вдоволилися обіцянками, але зажадали сповнення приречень, мовляв — тепер прикри часи і не можна ніде нічого заробити. На таку інтерполяцію на зборах відповів референт з Дрогобича, що тепер є робота, а саме товкти каміння при напівдорі у Дрогобичі, але щоб одержати цю працю, треба принести метрику з цосвідкою про зміну обряду та про зміну національності.

КРИВКИ БАНДИТІВ ПІД ВАРШАВОЮ.

У зв'язку з погонею за вбивником поліція Едварда Хростовського з Варшави поліція викрила кривки бандитів у селах: Пенські Єзерске, Юліянів і Натолін, гроецького повіту. Ватаги злодіїв і бандитів з заганих сіл обкрадали і грабували літників, купців і землевласників. Ватаги бандитів поділили поміж себе терен і не ділали собі взаємно в догору. Крадені і пограбовані річч перепродавав у Варшаві М. Соколовскі. Вій теж по-середиць між злодіями, субсидював їх „виправу“ і вказував різні роботи. Поліція арештувала 12 злодіїв і грабіжників та зліквідувала три злодійські кривки.

НАПАД НА ЛИСТОНОША З ГРІШМИ.

У Тарнові напад якийсь чоловік на листоноша, що ніс гроші, й ударив його залізним ломом. Та на крик листоноша надбігли люди і напасник утік. Тепер виявилось, що напасником був 29-літній Каз. Лібера, бувший урядовець фірми „Каро“ й бувший студент торговельної академії в Кракові.

ПОМЕР ХЛОПЧИНА НА СКАЖЕНИНУ.

У Свистільниках, пов. Рогатин, помер 14-літній хлопчина Михайло Кривоніс. Лікар з Липиці Долішньої, д-р Добровір, ствердив, що хлопчина помер на скаженину. Перед смертю хлопчина покусав свого батька і тому ним заопікувався лікар. Скаженого пса, що покусав хлопчину, вбили.

БАНДИТСЬКА ПОЛІТИКА ПОЛЬЩІ

Хоче наклонити Румунію відносно віддані Закарпаття мадярам.

ВАРШАВА. — Польський міністер закордонних справ, Бек, нагло виїхав до Румунії, щоб там наклонити короля Карла до згоди прилучити Закарпаття до Мадярщини. Король Карло в останніх часах протривав, щоб Закарпаття було прилучене до Мадярщини, бо через те Румунія втратила границю з Чехословаччиною. Тепер польський міністер хоче переконати румунів, що це є в інтересі Польщі і Румунії, щоб той клатчик української землі не мав самостійного, вільного життя, бо там українці готові збудувати свої випадні позиції на решту українських земель, у першій мірі тих, що їх має Польща, а також тих, що їх має Румунія. Румуні, хоч з одного боку дивилися неприхильно на прилучення Закарпаття до Мадярщини, то з другого боку таксамо неприхильно дивилися на надання повної автономії Закарпаттю. Польща переконана, що їй удасться в тому відношенні вповні переконати Румунію. За цю згоду Польща вже обіцяє відступити Румунії кавалок Закарпаття, де, на розрахунок поляків, живе 40 тисяч румунів. Міністер Бек буде говорити з Карлом не лише в імені Польщі, але й в імені Мадярщини.

ЗА ДОЛЮ ЗАКАРПАТТЯ.

ЛОНДОН. — Українське Бюро в Лондоні вислало до Форейн Офісу листа в справі українців Закарпаття. В тому листі говориться: „Нам припрохено, щоб у зв'язку з теперішнім положенням у Чехословаччині звернутися до вас, Пане Лорде, з проханням, щоби підчас нарад, коли прийде під дискусію також і справа Закарпаття, взяти під увагу бажання його населення, заступленого його політичним проводом“. На це Форейн Офіс відповів, що візьме цього листа під увагу.

МАДЯРИ ДАЛІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗАКАРПАТТЯ.

БУДАПЕШТ. — Представник мадярського уряду заявив, що небавом переговори між Чехословаччиною і Мадярщиною розпочнуться наново. Коли Чехословаччина згодиться відступити частину Словаччини і Закарпаття Мадярщині, то після того наступить іще одна конференція, на якій будуть формально підписані точки угоди. Колиж би мадяри не могли того добитися в переговорах з Чехословаччиною, то тоді вони звернуться впрод до ради чотирьох потуг, яка скаже своє останнє слово в тій справі. Тисячі мадярських студентів демонстрували по вулицях Будапешту, домагаючись від уряду зброї, щоб іти на Чехословаччину.

ТОРГОВЕЛЬНИЙ ДОГОВІР МІЖ НІМЦЯМИ І ПОЛЯКАМИ.

ВАРШАВА. — Вслід за Турецчиною Німеччина заключила торговельний договір з Польщею, на основі якого остання дістане від німців на 120 мільонів золотих кредиту. Збільшиться теж двома названими державами товарообмін. Передбачають, що подібний договір заключить Німеччина також із Румунією.

КЕМАЛЬ ПАША ПОВАЖНО ХОРИЙ.

АНКАРА (Туреччина). — Турецький диктатор Ататурк Кемаль Паша поважно захворів на нирки. Стан його дуже грізний і мало є надії на виликування. Турецькі політичні кола вже тепер застановляються над тим, хто має бути його наслідником.

СТАН ОБЛОГИ В ПАЛЕСТИНІ.

ЕРУСАЛИМ. — Англійська влада запровадила в цілій Палестині стан облоги. Терористичні виступи арабів прибрали такі розміри, що майже рівняються повстанню. Супроти цього англійська влада мусіла рішитися на рішучі кроки. Цілий магомеданський світ стає в обороні арабів, проти англійської влади та проти жидів. Араби домагаються повної самостійності в цілій Аравії, в якій жида гралиб роллю національної меншості. Англійська влада задумує здушити повстання, навіть колиб їй прийшлося викликати малу війну. Бо розрухи в Палестині сильно піднімають повагу Англії всюди на Близькому Сході та в Азії.

ЛЕТУНСЬКА МІСІЯ ДО АМЕРИКИ.

ПАРИЖ. — Голова французького летунського клубу, барон ля Гранж, виїждить до Америки, щоб тут пригланутися до американського виробництва літаків та до загального зброєння Америки, щоб ті відомості згодом використати для Франції. У французьких колах ходять чутки, що Франція буде шукати позичок в Америці. Правдоподібно Франція відновить сплату попередніх довгів.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Address: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ЖИВЕМО В СКЛАДНОМУ СВІТІ

Останньої неділі виголосив у Лондоні, столиці Англії, Вінстон Чорчил, бувший міністер британської флоту, а нині один з опозиції в британському парламенті, промову, котру через відповідні пов'язання радіових станцій можна було чути не лише в Англії, але й в Америці і в інших частинах світу. Хоча це є не звичайно цікаве явище розголошення про світі думок, сама же технічна сторона події не така цікава, як її внутрішня сторона.

Промова Чорчила саме мала бути відповіддю цього політика німецькому канцлерові Гітлерові, а властиво була гострою критикою поступовання теперішнього британського уряду під кермою прем'єра Чеймберліна. Чорчил від себе не заперечував ніяких фактів, і не наводив нових фактів, але на основі відомих фактів приходив до зовсім інших висновків, ніж Чеймберлін та ті англійські послі, що за Чеймберліна голосували великою більшістю. Він висвітлював відомі факти зовсім інакше, ніж Чеймберлін і більшість британського парламенту, та приходив до висновку, що британській політиці треба робити зовсім що інше, ніж робив англійський уряд.

Можемо на мент поминути, що саме радив робити Чорчил, чи там, що робив і робить Чеймберлін, а зате можемо застановитися лише на цьому одному явищі, що про ті самі факти, про ту саму справу два великі державні керманічі мають зовсім відмінні думки. Чи не вартаб нам на вид цього противенства застановитися над тим фактом, що оба британські державні мужі вивчають кожний ті самі факти кожний по своєму, не нападаючи притому на свого противника, просто його майже по імені не згадуючи?

Кожий так поводить великі англійські політики при представлюванні своєї оцінки відомих фактів, то наскільки англійське правило холодної розваги може відноситися до нас, що, як недержавний народ, є сильно обмежені в відкриванні фактів. Адже перед нами закрито цілу низку фактів, відомих ріжним урядам. Адже про те, що урядам відоме й ними закрито, ми мусимо шойно догадуватися. Адже кожний просто уряд старається закрити тайні факти, свої думки, наміри супроти нас і чужих, а як це не можливо, то хочби закрити їх на такий час, поки протіація стане неможливою.

Приміром такої справи є хочби справа Закарпаття. Одного дня йдуть донесення одні, другого дня другі. Одного дня, що Мусоліні йде на руку мадярам, іншого дня, що він погоджується з Гітлером на зв'язок Закарпаття з Чехією й Словаччиною, то знову що вони годяться на створення з Закарпаття так званого „бюферштейну“ між Польщею й Мадящиною. Грядучі дні можуть принести ще інші вістки про наміри ріжних держав.

Коли навіть керівники держав, як президент Рузвельт і секретар Гол, підкреслюють, що події чергуються за собою так скоро, що часто не можна про них висказати опінії, то наскільки це повинно зроби нас обережними перед занадто скорим і остаточним вирішенням акції в не зовсім ясній ситуації.

ДЕЩО ЗПРИВОДУ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ

Наближається Світова Вистава. Зосталося рівно пів року до того часу, коли мільони електричних світл заллють сріблом фантастичне місто, що наче помахом чарівної руки виросте на багнинах Флешінгу. Мільони людей поринуть у ці фантастичні палати, щоби побачити найновіші досягнення людського розуму, уміння, знання, волі й праці. Всі нації світу покажуть тут, на що вони здатні, що осігли, на чому стоять, на що заслугоують та куди й до чого прямують. Тисячі підприємств та фірм притянуть до себе увагу мільонів покупців та заохотять їх до бізнесу. Численні новинарські пера зафіксують свої враження, рознесуть їх по всьому світу й причинять до ознайомлення решти людей з тим, чого вони досі не знали та не могли бачити. Мільони небезнесових відвідувачів тільки з самих оглядин та спостережень навчаться того, чого не в стані дати ніякі школи, лекції, описи і т. д. А загалом — все зіллється в один лагідний могутній та збірний „хор пропаганди“, в якому найменший голос злучиться з наймогутнішим. І заграють вони музику, яка найбільш обідує людей, навчає їх взаємної поваги, дружби й співпраці, а яка називається „взаємне пізнання один одного“. А це власне є та ідея і ціль, що лежать в основі всіляких подібних вистав. І дійсно, треба подивитися, як на виставовій площі кожний спішить захопити собі місце та заопікуватися своїм „днем“! Майже вся кольсальна триміліонна площа вже виарендування, винайняті вже всі салі концертів, які... ще будуть збудовані, розписані вже концерти... які ще будуть влаштовані, а Корпорація Світової Вистави вже приспішує бажаних зайняти решту місць, бо далі буде запізно.

І от насувається думка: А чи будемо ми, українці, серед них? Чи прилучимось і ми до того славного „хору“ світової пропаганди й реклами?...

Пропаганда. Як заляпане й сіре слово! А разом з тим яка могутня, просто непереможна сила в ньому криється. Та сила, що прищиплює нові ідеї, ширить їх, освідомлює маси, заохочує, порушує, творить

нові форми, змінює навіть внутрішній світ чоловіка. Сміло можна сказати, що під знаком пропаганди пройшла вся еволюція людської думки й життя: духового, фізичного, громадянського й індивідуального, політичного й релігійного. Для нас же, українців, досить згадати роботу Української Республіканської Капелі в роках 1919—1924, коли заклопотаний світ не то що не мав часу займатися, але навіть слухати про наші змагання. Треба тільки навести кілька слів з чужинської преси того часу, щоби побачити, що зробила тоді Капеля та що може досягнути вміла пропаганда при найнесприятливіших обставинах.

Так, наприклад, лондонський часопис „Sketch“ (з 11, 2, 1920) пише: „Українці розумні у виборі їх пропаганди. Для музикального чоловіка їх поклики є непереможні. Не вірячи в нові нації, що виникли після війни, я слухав концерт з дуже змішаним почуттям, але в кінці був цілком переконаний у справедливості їх національних змагань, у всяким разі емоціонально“.

Американська „The Constitution“ (Atlanta, 30, 9, 1922) каже: „Багато людей не знають місця, звідки прийшов цей талановитий та музикальний хор. Але ті, що були на концерті, не забудуть України, як не забувають сильного національного духа, яким була відмічена програма, та того серця, яке було інтерпретоване в кожній ноті“.

Голандська „De Hofstad“ (24-го червня 1920 р.) пише: „Не лише гармати й багнетні завойовують світ. Нарід, що хоче мати повагу у своїх сусідів, повинен дбати, щоб його мистці перевищували його жовнів“.

А бразилійська „Rio Journal“ (22, 11, 1923) каже: „Музика служить для означування єдності народу в подіях його загального життя. І коли цей нарід є демократія, угрунтована на засадах рівності, то найліпша для нього форма музикального вияву є хоровий спів“.

Американська „Arkansas Gazette“ (26, 11, 1922) пише: „Серце України є таємницею й зворушуюче. Воно або меш за шкірку лиса? — За шкірку лиса не візьмеш нічого, бо з тою шкіркою лис втік. (Кінець).

ТАЄМНИЦЯ ЧАНГ-КУ-ФЕНГУ

Цю назву повторили ще недавно часописи всього світу десятки разів денно. Таким способом назва Чанг-Ку-Фенг несподівано ввійшла в історію, хоч і мало хто знав, що воно таке взагалі.

Чанг-Ку-Фенг це вулканічне узгір'я, яке москалі називають Безіменна. З військового погляду узгір'я має дуже велике й важне значіння для того, хто ним володіє. На узбіччях Чанг-Ку-Фенгу перед війною царської війська відбували постійно військові маневри. Хто володіє узгір'ям, той також володіє або володітиме заливом Посієта, прекрасним місцем для підводних човнів і малих воєнних кораблів. Тимто і не дивниця, що і червона Московія й Ніпон уживають усяких способів і засобів, щоб зберегти для себе Чанг-Ку-Фенг. Останніми часами ніпони почали були фортифікувати (укріплювати) узгір'я. Та про це дізналися більшовики. Як до того дійшло, подає вістки один французький часопис. У Токіо за-

гально відома була дружина одного урядовця німецької амбасаді, прекрасна й дуже мила білявка. В ній закохався один визначний ніпонецький офіцер. Коли на початку 1937-го року німця перенесли до південної Америки, вона осталася в Токіо та почала розводити кроки проти свого мужа. Та тимчасом вибухла ніпонецько-китайська війна. Ніпонець пішов на фронт, а вінці приділили його постійно до гарнізону в Мукдені в Манчжукі. Незабаром ніпонецька влада дозволила нареченій офіцера перенестися до Мукдену. Підчас розмов з своїм нареченим і його приятелями пані Гільда (так називалася білявка) довідалася, що ніпони укріплюють кордонні здовж московської границі, зокрема узгір'я Чанг-Ку-Фенг. Кохання ніпонеця і пані Гільди тривало до червня цього року. Ніпонець мусів лишитися на довше в Корей, а що підсоння в Корей не сприяло здоров'ю нареченої, він попросив одного дїтуну, щоб відвіз па-

бе джерелом у своєрідному гуморі, або сумує в трагедії. Народна душа під тягаром опресії заховала ідеали і традиції їх раси. Все це знаходить вираз у лісній“.

„San Francisco Journal“ (2, лютого 1924): „Вони дали не тільки найкращий спів, який ми коли чули, але поставили на мапу Україну, як національну музикальну, тоді, як ми її вважали за спустошену землю з бродячими козаками та расою „селян“, яких убрания й політика однаково темні для нас“.

„Бразилійський „Rio Journal“ (22, 11, 1923) каже: „Ми пізнали оригінальний артизм землі, нам майже невідомої. Цей людський гурток (хор) нагадав нам, що на цій Божій землі існує нація, якій імя Україна. Огі сорок співаків, виспівавши нам свою тугу за широкими степами їх батьківщини, лишають по собі світлі чар найчистішого артизму та поклики свободи“.

Голандська „Algemeen Handelsblad“ (25, 1, 1920): „Перед нами відчинився новий світ... Сильно обдарована нація мешкала десь у майже забутому кутку Європи і не могла бути сама собою. Але її життява сила була велика, щоб її могли вбити переслідування. Тепер українське є вільний, тепер він є сам собою і розповсюджене по світі свій скарб пісень, від яких можна збожеволіти“.

В жевевській „Journal de Geneve“ (15, 7, 1919) знаходимо таке: „Тут чується воля народу, що хоче бути свободним; чується віра в його власну будучність“.

В „Neue Zürcher Zeitung“ (28, 10, 1919): „Невстижима туга за волею вибухала в тому співі протрясуючою силою“.

У фляндській „De Volksgezant“ (20, 6, 1919): „Українці дали нам не тільки красу, але й лекцію національної свідомості“.

Віденська „Neues Morgenblatt“ (липень 1919) каже: „Україну сотками літ гнобила московська тиранія, але вона знайшла в пісні та любові до музики ідеал свого відродження“.

Бразилійський „Journal de Brasil“ (26, 9, 23) дає цілий уступ: „Українці були довгі віки приковані до стовпа неволі. Чим провинилися вони? Ніхто не знає... Вони впади жертвою благородної гордості

своєї раси і мужності. Відколі історія застала їх у супогоні степів, вони були героями війн, хоробрими лицарями з манерами шляхотного характеру — оце й уся їх вина. Але тепер пірвали вони кайдани неволі. Появилися герої, що повернули народові волю. На чей здійснилось віщування Наполеона: „За п'ятдесят літ Європа або зреспубліканізується, або стане козацькою“.

Бельгійська „De Gazette“ (31, 1, 1920) каже: „Це подібне до хрестоносного походу. Нема промов, не роздають брошурок, ні мап, тільки співають. І чого не зроблять ні брошурки ні мапи, — бо книжок не читають, а промов не слухають — те можуть зробити пісні... Не було кінця оплескам кожного, хто хоч трохи співчував правам гнобленого народу; і хоч той нарід для нього не цілком знайомий, він всеж таки брат, якого зустрічають з отвертими обійми і великою любов'ю... Цей вечір ми почували себе щасливими цілком, і коли українці так співають, як цей хор, тоді цей нарід варт більше ніж своєї волі“.

Бельгійський „Journal de Liege“ (8, 1, 1920) пише: „Душа екзалтується в цих піснях, що висловлюють глибоку віру, гордість, героїчний дух, погорду до грошей, культ жінки й танцю, а найвище всього: бажання свободи цього народу, що ненавидить гнобителя, — чи він турок, чи поляк“.

Бразилійський „Journal de Brasil“ (9, 11, 1923) так передає враження від співу Капелі: „Мельодії, переходячи через серце цих співаків, пронизують його смутком, який журиться його стражданнями, що пригноблюють оту Україну цвітучих садів, Україну героїв, як Мазепа, хоробрий гетьман, у віковичений Байроном у його безсмертному творі. Співай же, чаруюча Україно! Співай, шибетуємо! Розсипай по світі пісні синів своїх; прийді й для тебе весня, якої ти чекаєш! Так пише член бразилійської „Академії Безсмертних“, Квельо Нетто“.

Німецька газета „B. Z. am Mittag“ (7, 4, 1920) пише так: „Отже бачимо: нарід, чуючи в собі молоді буйну силу, рветься на волю з вікової неволі... І коли би пісня була державою, то Україна вчора зайняла би була перше місце між народами“.

А „Vossische Zeitung“ (29, 5, 1920) каже: „Український нарід був гноблений, його віками тримали в неволі, а тимчасом як скарби гордості має він у минулому! Що за віра в свою будучність, у своє воскресіння! Що за певність в існування! Все це віглюється у їх піснях“.

Голандська „La Gazette Hollande“ (24, 1, 1920) каже так: „Який вихід у світ народу цілком невідомого, який бистукий вихід! Я гадаю, як я писав, що єдиний для нарідів спосіб взаємного пізнання і любові — це надіслати з одної до другої країни найкращих представників мистецтва. Ось маємо доказ: До України мені було цілком байдуже, але тепер я буду битися всюди за її мистецтво!“

Фляндська „De Schelde“ (19, 1, 1920) викликає: „Повстань, молода й гарна Україно, що так багато допомагаєш своїм народним звичаям та мистецтву! Стань, як блискавка зірка на ясного небі свободи! Памятай, що ти завойовуєш найліпшу симпатію перш за все у фляндців; що Фляндія є досить здібна, щоб зрозуміти тебе, та з прихильністю й щирим побажанням долі твому народові буде слідкувати за розвитком твоєї великої будучності. Хай живе і буде великою Україна!“

Мексиканська „Restauration“ (19, 12, 1920), так починає редакцію: „Співаю аллилуйя! Співаю славу, панове читачі, бо-

жественну мистецтву, мистецтву потужному, мистецтву вічності!“.

„Холодний же Американець, навіть сказав у „The Columbus Enquirer Sun“ (3, 3, 1924): „Після першої пісні я почув, що мої гроші не пропали; а після третьої я це вже знав“.

Про таку пропаганду навіть варшавський „Народ“ (23, 10, 1920) сказав: „Українська пісня у зиконанні п. Кошиця може стати дійсно непереможним і першорядним інструментом пропаганди“.

Це все є може одна тисячна частина з тої літератури, що написана чужою пресою з приводу пропагандної роботи „Української Республіканської Капелі Кошиця“, але й це велике досить зясовує: що можна зробити доброю й умілою пропагандою. Тож можна собі уявити, наскільки бажаний є, просто необхідний наш голос у „пропагандному концерті“ Світової Вистави 1939 р. Особливо після того, як давно вже замовк голос Капелі, а українське питання тимчасом набирає тепер актуальності не з днями, а з годинами! Фактично воно вже почало вирішуватися з долею Закарпаття, і стає боязко, щоб у цій першій дії нашої останньої трагедії ми знов не знайшлися невідготовленими, не обіданими, незміченими, а народи світу неопіформованими про нас, як це було двацять років тому. Власне в цей час, та в зв'язку з сучасним європейськими подіями, є потреба в найенергійнішій, найширшій, найголоснішій пропаганді наших політичних та національних змагань, у пропаганді всюди, де тільки можна, й засобами, які тільки для нас можливі. Треба не забувати, що світові вистави не бувають що року та що Америка є єдине місце в світі, де можна вільно виявити все, що становить наше завдання в сучасності та ідеал у будучності. Також треба пам'ятати, що в житті нації бувають моменти, коли потрібне напруження всіх сил матеріальних, і фізичних, і духовних кожного члена нації, що упущення чи занедбання, або, не дай, Боже, ігнорування цих моментів є найбільший злочин проти батьківщини й свого народу. Цей момент, один з небагатьох, знов перед нами! Невже ми його пропустимо? Невже не станеться заманіфестування нас, як нації, перед народом усього світу? Просто неможливо припустити навіть саму думку про це. А тимчасом... ніякої акції в нас у цьому напрямку не видно за останні місяці й не чути. Правда, це пір року тому появились були звіти пожертв, навіть пролунала була в часописах досить нудна й квотіа полеміка на тему про український виступ на Світовій Виставі. Також правда, що з тієї полеміки можна було дізнатися, хто й через що не поїхав в Укр. Виставовий Комітет, та хто, на що й скільки грошей зібрав, але про виставу та про попертя українського виступу... нічого, ні слова! Все замовкло і від того часу „на всіх язиках все мовчить“. Не гадають наші часописи про це навіть у відділі „Тарзанів“ та не смішних анекдот... Через що, чому й хто цю ідею поховав? Можеб хто відгукнувся на цю тему? І певний, що наше громадянство не легковажить так цієї справи, що воно готове й на жертви й на живу участь, бо хтож, як не наш нарід склав цей кант:

„Де ти, грішна душе, забарилася? Утрени й вечірні не слухала, Служби та молебні не наймала, В великій роскоші ударялася, Сладкими напитками напивалася. Та на вічні муки в ад попала!“

Олександр Кошиць

А. А.

Л И С

(2)

Черкан сидів, не рухаючися, і терпеливо ждав. Лютий мороз неначе попускав. Ще боровся з досвідком. Когут під дубом чув, що наближається ранок. Надувсь, найхвиля і по лісі пішло голосне: Кікірікі!

Це „кікірікі“, було для всіх мешканців тихого лісу великою несподіванкою. Білий пенз з білою гіллякою і з двома чорними цяпками, що іскрилися і рухалися, подвоїв чуйність. Когут повторив своє „кікірікі“, та якось жалісно, тужно. Він тут змерз і тужив за теплою хатою, в котрій був до півночі, або бодай до курника, в котрім не було зимного вітру.

Білий пенз з білою гіллякою здригнувся. Його очі, майже цілком закриті білим рушником, побачили щось кількадесять кроків за дубом. Світилася пара очей, за ними сунулася жовта маса. Когут обізався дуже жалісними голосами. Біла галузь при білім пні підійшла трохи більше вгору. То Черкан підвів рушник до ока і склався до когута. Не стрілив, бо ждав, аж лис кинеться на свою жертву.

Не довго треба було ждати. Гукнув один стріл і другий. Білий пенз підвівся і пустився до старого дуба.

Черканиха, котра ще лежала в ліжку, хоч вже не спала, вгадала, куди муж пішов, бо в хаті не було рушниць. Вгадала, що муж взяв когута-понаду, бо й когут, хоч був привязаний, шез з хати. Щезла й сорочка, та жінка не вгадала, на що вона була мужові потрібна. Черканиха вчула оба стріли. Була цікава, чи тільки сам лис погіб, чи може разом з лисом також когут? Стала наслухувати, чи на дворі не скрипить сніг під ногою мужа. По хвилині вчула, що йде. Чула, що ввійшов у сіни, з сіней до пекарні, з пекарні назад до сіней.

Двері відчинилися і на порозі став... жінка аж перехристалася, побачивши білого духа. Дух розсміявся. Жінка зараз пізнала, що то муж в сіл сорочці з головою, закутаною рушником. Не кажучи нічого, муж поставив рушницю в куті і став з себе стягати жінчину сорочку.

— Ну? — спитала жінка.

— Я кинув до пекарні, — відповів муж. — Спечеш на обід.

— Лиса?

— Не лиса. Когута.

— Я так собі гадала, що когут впаде жертвою. Лис ду-

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА І УКРАЇНЦІ

„Нова Свобода“, „український незалежний щоденник“, що цього року почав виходити в Ужгороді, появилася 1. жовтня з чисто війсьним змістом. У передовиці говорить редакція до своїх читачів:

„Найкращий цвіт нашого українського народу, наші сини до 40 літ пішли боронити республіку на її заклики... Над республікою, над її населенням, над нашим українським народом зависли грізні хмари, які небезпечною грозять і нашому краю і нашому народові. Грозить нам небезпека втрати 19-літнього доробку, якого тепер найбільш потребує наш народ“.

Чи шире це становище, чи може лише заява, подиктована кончностями хвилини?

ТРЕВОЖНИЙ МОМЕНТ.

Під таким заголовком приносить „Свѣтъ“, орган русофільства в Америці, статтю, в якій заявляється за скликання в Америці конгресу всіх „наших партій“: руських, карпатороссов і українців.

Знаючи, що така думка з боку русофільства це страшний національний ересь, „Свѣтъ“ обороняє своє становище: мовляв, „руськє“ в Галичині це українці це сини одного народу. „Руськє“ вважають українців „руськими“, а українців руських українцями. Кооперація для рятунку поневолених братів не значить іще зміни переконань, а навпаки, політичну зрілість.

Основою виводів „Свѣта“ є заложення, що „руськє“ і „українці“ це партії. Як відомо, цей самий „Свѣтъ“ досі стояв на становищі, що українці це не партія, а зрадники „руськості“.

Чи можна так легко перемістити становище? Чи надовго владсть його придержується?

НЕ ХОЧУТЬ АНІ ЧЕХІВ АНІ МАДЯРІВ.

Під таким заголовком приносить „Народне Слово“ (з 6. жовтня) з Пінсбургу таку телеграму: „Ужгород, Закарпатська Україна. — Телеграма до „Народного Слова“. — Як вам уже звісно в Америці, то Німеччина, спираючись на договір у Мінхені, забирає Судети. До 10 жовтня п. р. будуть вони в її руках. А також Польща силою цього договору забере частину Шлезька і місто Тешин. А Мадярщина домагається своєї частини, де живе 800,000 мадярів. А також щоби в Словаччині і в Закарпатській Україні (на Закарпатті) був постановлений плебісцит, щоб, щоб населення своїм голосуванням виповілося, до кого воно хоче належати: до Чехії чи до Мадярщини.“

„Але цим плебісцитом населення може вирішити, що воно не хоче належати ані до Чехії ані до Мадярщини, а хоч бути від них відокремлене, значить, мати свої держави.“

„Такий рух за свою державу є між словаками. Вони кажуть: „Нас Масарик здурив! Не хочемо ані його ані Бенешової правди! Словаччина для словаків!“

„А також такий рух, і дуже сильний, росте з дня на день, шириться, є і на Закарпатській Україні. „Не хочемо ані чеха ані мадяра!“ — кажуть наші люди. „Не підемо з неволі чеської в ту, що в ній були, в мадярську. А підемо до своєї волі, свободи, до своєї держави! Нехай живе наша держава!“

„Відзиваємося до Вас, брати й сестри рідні, виходіть з Закарпаття, живучі в Америці, а зокрема в Пінсбурчині. Не думайте про службу ані в че-

6-го ЛИСТОПАДУ 1938 (NOVEMBER) WASHINGTON IRVING HIGH SCHOOL IRVING PLACE BETWEEN 16th & 17th STREETS NEW YORK CITY

ПОЧАТОК СВЯТА ТОЧНО В 8. ГОДИНІ ВЕЧОРОМ.

Щоби гідно й достойно звечорити цю велику річницю в історії українського народу, Стрілецька Громада приготувала відповідну програму, в яку ввійдуть: надзвичайно цікавий і оригінальний живий Листопадовий образ (укладу артиста Кучмака), сольоспів, квартет, промови в українській і англійській мовах, хор молоді під проводом п. Марусевича. У хвилину, коли двадцять-ліття української державності зазначається новими жертвами, коли на вулицях міста Львова падають від ворожих куль вірні сини народу, ми вшануємо їх пам'ять принаймні нашою численною участю в цьому святі.

УКРАЇНСЬКЕ ГРОМАДСТВО МІСТА НЬО ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ ДВАЦЯТЬЛІТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ НА ЗАХІДНІХ ЗЕМЛЯХ УКРАЇНИ КОНЦЕРТОМ

який буде влаштований
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОЇ СТІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ
І ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМПІТЕТУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛЬНИХ
ОРГАНІЗАЦІЙ МІСТА НЬО ЙОРКУ.

ВСТУП НА СВЯТО 40 ЦЕНТІВ.

УВАГА!

ПЕРТ АМБОЙ, КАРТЕРЕТ, НЬО БРОНСВІК,
САВТ ПЛЕЙНФІЛД, ІЗЕЛІН!

Заходами усіх околичних відділів У. Н. Союзу
в Мідлсекс Канті

владштується

ПЕРШИЙ СОЮЗОВИЙ ДЕНЬ

В УКРАЇНСЬКІМ ПАРКУ І ГАЛІ В ПЕРТ АМБОЮ,
766 STATE STREET

У НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ (ОCTOBER 23, 1938)

в годині 4. пополудні.

ПРОГРАМА СВЯТА:

- 1) Вступне Слово: Розвій і значіння Свята. Вигодосить головний радний У. Н. Союзу, пан І. Ваверчак.
- 2) Хор „Боян“ з Перт Амбою під управою дрігента пана С. Грабара співає Гімн У. Н. Союзу і низку народних пісень.
- 3) Реферат про розвій У. Н. Союзу. В українській мові вигодосить головний рекордний секретар, пан Д. Галичак.
- 4) Реферат Про Союз по англійськи. Вигодосить український адвокат пан В. Ваверчак.
- 5) Влітак пічнуться Танці й будуть тривати до пізньої ночі. Напитки й перекуски.

Шановні Члени Союзові і всі чесні Громадяни з Перт Амбою і інших місцевостей! Цей Перший Союзовий День в нашій місцевості устроюється на добро У. Н. Союзу і всього членства. Отож запрошуємо всіх прибути, щоби показати де є наша сила!

І. Ваверчак, голова; П. Манік, секр.

УВАГА!

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

20-ТІ РОКОВИНИ ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ.

Чи всі українські громади вже підготувалися як слід до святкування цих великих роковин? Чи підготовка вже на викінченні і всі громадяни, без ріжниць релігійних та політичних поглядів, громадно, як один великий чоловік, зійдуться, щоби пригадати собі цей великий день в історії нашого відродження?

Як бачимо, історія повторяється. Тому ми повинні цей день, це велике історичне народне свято відсвяткувати і пригадати собі цю важну хвилю. Бо знов може прийти слушна пора і ми повинні бути готові. З такими споминами нові надії вступають у нас, нова бодрість зродиться в нашій душі, свіжі думки воскреснуть у наших умах — за що боролися наші Січові Стрільці, за що зложили свої буйні голови, за що український черномозем змочений їхньою кров'ю, за що їх коєт порозкидали від Сяну аж до Дону, за що нині молодий цвіт нашого народу мучиться по ворожих тюрмах, за що провідники нашого народу скитаються по чужині та гинуть там з ворожих рук, за що верог нищили наші церкви на наших рідних землях, за що замкнено уста пресі і не впускають правди з заграниччя, що наш народ переживає на прабатьківській рідній землі. Це ми повинні собі пригадати.

Як бачимо, Європа знов надобре ферментує, нами починають наново торгувати. Ми повинні з більшою посватою, думкою єдиною, не гуртками, але рука в руку, щирим серцем, ясно-бистрим умом взаємно стати в обороні рідної землі і нації, з котрої ми вижили.

І тому ми повинні і мусимо бути готові. Ще майже місяць часу до Великих Роковин. Підготуємось до них як слід.

В. Ч—ман,

Амстердам, Н. Й.

УЧІМОСЬ РАДІОТЕХНІКИ.

Радіо є одним з найчудесніших і найцікавіших винаходів нашого часу, з яким наша молодь повинна би ближче познайомитися. Саме тепер зачинаються вечірні школи, в яких подають, між іншим, також курси про радіо зовсім безплатно. Наша молодь повинна скористати з цієї нагоди і вчитись, як будувати і направляти радіоапарати, як теж учитись радіового аматорства, себто, як вислати і приймати аматорську радіопередачу, запізнаючись з радіовою шифрою (сигналами), тощо. З такої науки можна мати велику користь і приємність. До висилання своїх власних передач своїм власним апаратом потрібно мати дозвіл, але відбирати їх може хтонебудь, хто розуміється на сигналах. Звичайно вечірні школи дають дуже добру безплатну підготовку, а побудовання своїх власних апаратів не вимагає багато грошей, бо оба апарати, приймач і передач, можна собі побудувати під наглядом інструктора за невеличку ціну, себто яких 35 доларів. Ці апарати будуть зовсім доброї якості і, розуміється, аматор може собі їх поліпшувати, як його кишень на те дозволить.

Взагалі можна сказати, що безплатні курси нічого не коштують, а спробувати все можна, бо з того може неодмінно навчитись і скористати, як трапляється нагода.

Нестор.

DR. E. EICHEL

ДЕНТИСТ

Години: 9. рано до 8. вечором.
8 GRAMERCY PARK
коло 20-тої вул., ріг 4-тої Евеню,
НЬО ЙОРК, Н. Й.
Телефон: GRamercy 7-6959

ПОМАГАЙТЕ НІРКАМ негайно!
Вживайте зілля на скору поміч! Як ваші нирки або міхур не функціонують правильно і мусите часто вставати вночі, маєте біль у ногах, синьо під очима, завороти в боці голови, як вам запухають ступні або чуєте пекучі болі в сечових проходах, знайдете скору полешку, вживаючи Dufra Compound, Зілля Гербата ч. 66. Спробуйте її негайно! Купіть пакечку за ніині 75 цнт. Почтова-оплата додатково 10 цнт. Питайте свого апікаря або пишіть: S. Kyo Laboratories, 105 — 3rd Ave., New York City.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ

СТ. ЛУІС, МО.

На Рідну Школу.

В часі забави в М. Гардигаїла жертвували на Рідну Школу по 50 ц.: Н. Солко, А. Помірко, К. Помірко, Г. Криса, А. Криса, М. Гардигаїло, К. Гадигаїло, А. Фліс, А. Фліс; по 25 ц.: І. Андибур, К. Рабко, А. Кузів, І. Якимів, М. Сопко; М. Заслоцький 30 ц. Разом \$6.05, які вислано через Обеднання.

МАЙЖЕ ДАРОМ!

Театральна збірка українських книжок вартості \$5.00 після ціни каталога тепер продаємо за одного долара. Добра нагода для аматорських колекцій, як також для кожного українця, побільшити свою бібліотеку або вислати до старого краю. Зайдіть особисто, або пришліть одного долара і 15 центів на пересилку.

Друга нагода є 100 переписних карток, українські види і типи в краєзнавстві. Ціна за сотку в місці \$1.00. З пересилкою \$1.10.

Шалюні хустки з краю, розмір 30х30 палив, чорні, білі або червоні, з квітами, без френзів. Ціна за одну \$2.50. Для шторників відповідний оупст.

Горсти до українського строю з сукна, знижена ціна \$2.00.

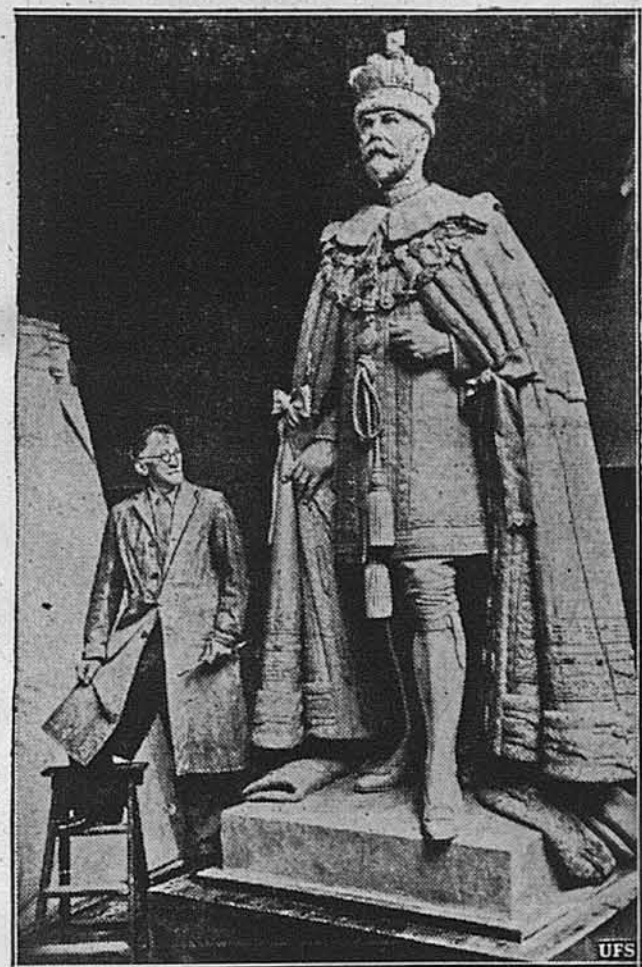
Червоні коралі, 4 шурки до українського строю, дуже гарні, ціна \$2.00.

Заходіть до Українського Базару на стару адресу на четверту вулицю. Замовлення посилите до: 138-

UKRAINIAN BAZAR,
170 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.

QUALITY WHISKEY SINCE 1823
Wilson Distilling Co., Inc., N. Y. Blended whiskey,
90 proof, 72% neutral spirits distilled from grain.

СТАТУА КОРОЛЯ ДЛЯ ІНДІ.

Англійський уряд думає виставити королеві Юрієві П'ятому великий пам'ятник в індійському місті Патна. Коли уряд думає поширять такою різбою лояльність до британської імперії серед індійців, індійський проповідник Ганді каже, що Англія втратила моральний авторитет (повагу) в Індії через свою згоду в Мінхені.

ЗАВТРА!

З ПРИВОДУ 20-ЛІТТЯ ФІРМИ

П. СТАСЮКА

появиться в „Свободі“ нове оголошення знижених цін на всякі м'яси і м'ясні продукти

НЕ ОМИНІТЬ ЦЕЙ НАГОДИ В ФІРМІ

П. СТАСЮКА

ЗАВТРА!

ХВАЛЯТЬ І ПОПРАВЛЯЮТЬ.

І то не лише рівність, але здається вищість: бо ось, подаючи переклад згадки Гітлера про українців, „Тризуб“ каже, що Гітлер говорив: „далі додади карпато-русинов“. На ділі Гітлер говорив: „Карпаторусен“. Якби був мав на думці „карпато-русинов“, то був би сказав: „Карпаторутенен“. Це видно в „Тризубі“ осталося ця звичка від часу, як „Тризуб“ перекладав згадки польських політиків про „русинов“ на згадки про „українців“. Добре то сказано: наука ніколи не пропадає.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО
В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО
НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЯКІЖ ЦІ ПОГЛЯДИ?

„Тризуб“ з 2. жовтня доносить: „З ДІЯЛЬНОСТІ УРЯДУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ. Пан Вячеслав Прокопович, голова легальної уряду України, вислав урядом великих держав меморіал, у якому вияснює ролі України в справі стабілізації й реорганізації європейського життя й зазначає наші на це погляди. Меморіал разом з супровідними листами подано як великим державам, що їх представники присутні в Мінхені, так і тим, що участі в цих нарадах не беруть“.

З цієї вістки ніяк не можна довідатися, хто це саме ті „ми“, що ті погляди мають.

